

2020-02-27

Kommunstyrelsen
Gävle kommun

Rapport efter granskning av informationsskyldighet

Dataskyddsombudet har genomfört en granskning av kommunstyrelsens efterlevnad av informationsskyldighet utifrån de krav som finns i artiklarna 5, 13 och 14 dataskyddsförordningen. Granskningen har utförts skriftligt som en del av dataskyddsombudets övervakande arbete enligt planen för 2019. Denna granskning har fokuserat på information som ska tillhandahållas den registrerade vid insamling av uppgifter.

Om kravet på transparens och information

Öppenhet och transparens är en grundläggande princip i art. 5 i dataskyddsförordningen som bl.a. anger att personuppgifter ska behandlas på ett öppet sätt i förhållande till den registrerade. Kravet på öppenhet och transparens vilar på förordningens grundläggande syfte att skydda människors värdighet vid behandling av deras personuppgifter genom att behandla dem med respekt och göra det möjligt för dem att utöva självbestämmande över sina liv. För att kunna nyttja självbestämmanderätten måste de registrerade först och främst få tillräcklig information om de avsedda personuppgiftsbehandlingarna. Information om personuppgiftsbehandlingen ska lämnas av den personuppgiftsansvarige både när uppgifterna samlas in och när den registrerade annars begär det. Därutöver finns det vissa tillfällen när särskild information ska ges till den registrerade, till exempel om det inträffar ett dataintrång eller liknande (en personuppgiftsincident) hos den personuppgiftsansvarige och det finns risk för till exempel identitetsstöld eller bedrägeri. Informationen ska enligt dataskyddsförordningen lämnas kostnadsfritt i en lättillgänglig, skriftlig form (vilket kan vara i elektronisk form) och med ett tydligt och enkelt språk.

Innehållet i informationen som ska ges

Av artikel 13 dataskyddsförordningen följer att om personuppgifter som rör en registrerad person samlas in från den registrerade, ska den personuppgiftsansvarige, när personuppgifterna inhämtas, lämna information om exempelvis följande till den registrerade:

- Vilken organisation är personuppgiftsansvarig för behandlingen?
- Kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvarige.
- Dataskyddsombud och dess kontaktuppgifter
- Syftet med behandlingen
- Den rättsliga grunden för behandlingen

- Kategorier av mottagare av uppgifterna, om aktuellt
- Information om tredjelandsoverföring, om aktuellt
- Hur länge uppgifterna kommer att lagras eller de kriterier som bestämmer lagringstiden
- Information om de registrerades olika rättigheter enligt dataskyddsförordningen

Om personuppgifterna inte har inhämtats från den registrerade ska den registrerade, utöver informationen ovan informeras om exempelvis följande:

- Kategorier av personuppgifter som behandlingen gäller
- Varifrån personuppgifterna har samlats in

När ska informationen lämnas?

När uppgifter samlas in från den registrerade ska information om behandlingen lämnas i samband med insamlandet. När uppgifter samlas in på annat sätt än från den registrerade, ska information lämnas antingen

- a) senast en månad efter att personuppgifterna har inhämtats
- b) senast vid tidpunkten för den första kommunikationen med den registrerade, om uppgifterna ska användas för kommunikation med den registrerade eller
- c) senast när personuppgifterna lämnas ut första gången om ett utlämnande till en annan mottagare förutses.

I vissa fall finns det undantag från informationsskyldigheten. Undantagen framgår av artiklarna 13 och 14 i dataskyddsförordningen.

Dataskyddsförordningen reglerar inte *hur* de registrerade ska informeras och det bör därför vara möjligt för den personuppgiftsansvariga att använda sig av olika metoder, exempelvis att en del av informationen lämnas i direkt samband med att uppgifter samlas in (t.ex. via blankett) och att resten av informationen finns samlad på en webbsida dit den personuppgiftsansvarige länkar. Informationen ska dock, oavsett metod, uppfylla kraven i dataskyddsförordningen, både till innehåll och tillgång till information (lättillgänglig och lättbegriplig information).

Sammanfattning av kommunstyrelsens beskrivning

Kommunstyrelsen har i granskningen bl.a. angett följande. I de fall informationen samlats in från den registrerade i formaliserad form följer kommunstyrelsen dataskyddsförordningens krav på informationsskyldighet, som ett exempel, blanketter där kommunstyrelsen informerar

om varför uppgifterna samlas in. För de fall personuppgifter lämnats i annan form, beskrivs hantering av personuppgifter generellt genom en informationstext på den externa webbplatsen.

Dataskyddssamordnarna för kommunstyrelsen kommer göra en verksamhetsplan för 2020. Följande aktivitet anges angående informationsskyldigheten: Informationsskyldighet är delvis uppfylld. Informationen till de medborgare vars uppgifter hämtas in från annan än den registrerade själv ska bli tydligare.

Verksamheterna i kommunstyrelsen informerar de registrerade om personuppgiftsbehandlingen genom exempelvis blanketter och i e-tjänster vid insamling av personuppgifter ifrån den registrerade.

I de fall personuppgifter inte hämtats ifrån den registrerade finns en generell informationstext på kommunens externa webbplats. Nämndspecifik information för kommunstyrelsen är under bearbetning.

Dataskyddsombudets bedömning och rekommendationer

Kommunstyrelsens information till registrerade

Dataskyddsombudet gör följande bedömning utifrån det underlag som kommunstyrelsen har lämnat in och som dataskyddsombudet har haft tillgång till.

Dataskyddsombudet har tagit del av de behandlingar som finns upptagna i kommunstyrelsens registerförteckning i DraftIT. Flera personuppgiftsbehandlingar förefaller vara av sådan karaktär där personuppgifterna inhämtas från annan källa än den registrerade själv. Kommunstyrelsen har i granskningen för sådana typer av situationer hänvisat till en generell informationstext om dataskyddsförordningen som finns på kommunens webbsida. Den information som finns på webben har dock inte någon koppling till just kommunstyrelsens personuppgiftsbehandlingar. För att kunna hänvisa till webben behöver kommunstyrelsen därför komplettera webben med specifik information om de personuppgiftsbehandlingar som styrelsen vill informera om via webben.

Dataskyddsombudet bedömer därmed att kommunstyrelsen i dagsläget inte uppfyller informationsskyldigheten gällande samtliga personuppgiftsbehandlingar som styrelsens verksamheter utför.

Om kommunstyrelsen framgent avser att använda sig av kommunens webbsida för att uppfylla informationsskyldigheten är en förutsättning

också att registrerade på något sätt hänvisas till informationen på webben.

Dataskyddsbudet rekommenderar kommunstyrelsen att komplettera informationen som ges till registrerade så att den omfattar alla personuppgiftsbehandlingar som styrelsen utför.

Dataskyddsbudet rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att de registrerade i alla situationer erbjuds en lättillgänglig information och att de registrerade inte självmant behöver hitta till informationen

Informationen som ges i nämndens e-tjänster

Dataskyddsbudet har genom slumpmässig kontroll tagit del av informationen som kommunstyrelsen tillhandahåller registrerade i e-tjänsterna för Markanvisning samt ansökan om fondmedel. Informationen som tillhandahålls i anslutning till e-tjänsterna uppfyller till stor del de krav som ställs i artikel 13. Informationen om de registrerades rättigheter bör dock kompletteras så att de olika rättigheterna redovisas. Kompletteringen kan t.ex. göras direkt i informationen i e-tjänsterna eller genom en länk till kommunens webbsida där de olika rättigheterna finns specificerade.

I tjänsten,

Parisa Maleki Nordin
Dataskyddsbud
Gävle kommuns dataskyddsenhet